

Ö?rencinin Okula Ba?I?I??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?rencinin Okula Ba?I?I??? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26677>

Özet

Ö?rencinin Okula Ba?l?l??? Ölçe?i (ÖOBÖ), ö?rencilerin okullar?na kar?? geli?tirdikleri çok boyutlu ba?l?l?k düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne uyarlanmas? sürecini kapsamaktadır. Ölçek, özellikle ortaokul ve lise düzeyindeki Türk ö?rencilerin davran??sal, duygusal ve bili?sel boyutlardaki okula ba?l?l?k seviyelerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemeyi hedeflemektedir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek için ileri istatistiksel yöntemler kullanm??tır.

Ölçek 35 maddeden olu?makta olup, ö?rencilerin okul ortam?na, akademik ba?ar?ya ve sosyal ili?kilere yönelik tutumlar?n? de?erlendirmektedir. Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?, e?itim psikolojisi ve rehberlik alan?nda ö?renci ba?ar?s? ve motivasyonu ara?t?rmalar?na önemli katk?lar sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okula ba?l?l?k, ö?renci ba?l?l???, uyarlama, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, ergenlik, Türkiye

Yazarlar

Emine Önen

Amaç

Ö?rencinin Okula Ba?l?l??? Ölçe?i'nin temel amacı, ortaokul ve lise düzeyindeki Türk ö?rencilerin okula yönelik çok boyutlu ba?l?l?k düzeylerini belirlemek ve bu ölçüm arac?n? Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik kan?tlar?yla kazandırmaktır. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk örneğinde korunup korunmad??n? test etmeyi amaçlam??tır.

Ölçek, e?itimcilerin ve psikolojik dan??manlar?n, ö?rencilerin okuldan kopma risklerini erken tespit etmelerine, akademik motivasyonlar?n? anlamalar?na ve okula kat?l?m? artır?c? müdahale programlar? geli?tirmelerine bilimsel bir zemin sunmaktadır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki okul ba?l?l?k (school engagement) yap?s?n? ölçmektedir. Okul ba?l?l???, ö?rencilerin okul hayat?na aktif kat?l?mlar?n? ifade eden çok boyutlu bir yapıdır. Bu ba?l?l?k genellikle ?u alt boyutlar? içerir: bili?sel ba?l?l?k (ö?renmeye ve çaba göstermeye istekli olma), duygusal ba?l?l?k (okul, ö?retmenler ve arkadaşlara yönelik olumlu hisler) ve davran??sal ba?l?l?k (kurallara uyma, derslere kat?lma ve ödev yapma).

Ölçeğin orijinal yapısının altı faktörlü olduğu belirtilmektedir. Bu altı faktörlü yapı, okul bağliğinin farklı yönlerini derinlemesine inceleme imkanı sunarak, araştırmacılara detaylı analiz yapma olanağı sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, yapısal geçerliği kanıtlamak amacıyla Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan kapsamlı bir seri DFA neticesinde, ölçeğin orijinalinde bulunan altı faktörlü yapısının Türk ortaokul ve lise öğrencileri örneğinde de doğrulandığı tespit edilmiştir.

Bu sonuç, ölçeğin maddelerinin, kuramsal olarak ölçmesi beklenen altı farklı boyutu Türk kültürü içinde de başarıyla bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir. Bu bulgu, ölçeğin yapı geçerliğinin güçlü bir kanıtıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik istatistiksel değerler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) kaynak içerikte doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, psikometrik açıdan sağlam bir uyarlama çalmasının bir parçası olarak, bu tür güvenilirlik analizlerinin yapılması beklenir.

Gelecek çalmalarda, ölçeğin iç tutarlılık düzeyinin yanı sıra, test-tekrar test güvenilirliği gibi zaman içindeki kararlılığı gösteren ek güvenilirlik kanıtlarının sunulması, ölçeğin bilimsel sağlamlığına daha da artıracaktır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, uyarlama çalmasında kritik bir amaç olan Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemiyle incelenmiştir. DFA, ölçeğin maddelerinin, teorik olarak belirlenmiş altı faktör altında toplanıp toplanmadığını istatistiksel olarak test etmiştir.

DFA sonuçları, ölçeğin Türk örneğinde de orijinal ölçeğin altı faktörlü yapısını koruduğunu açıkça göstermiştir. Bu, ölçeğin çok boyutlu yapısının kültürel bağlamda da geçerli ve tutarlı olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptation)

Format: Öz bildirim raporu (Self-report). Ölçek 35 maddeden oluşmaktadır.

Dil: Türkçe

Derecelendirme: Dörtlü Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. (1=büyük ölçüde katılmıyorum ve 4=büyük ölçüde katılıyorum).

Puanlama Yönü: Puanlama, 1'den 4'e doğru gitmektedir; burada yüksek puanlar genellikle bağlantının düşük olduğunu (4=büyük ölçüde katılmıyorum) veya bağlantının ölçülen boyutuna göre değişen bir durumu işaret etmektedir. Maddelerin ters puanlanıp puanlanmadığına dikkat edilmelidir.

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Ortaokul ve Lise öğrencileri)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 11-18 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türk ortaokul ve lise öğrencileri.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilir. Bireysel veya grup uygulamasına uygundur.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci bağlantısı, psikometrik araç, faktör analizi, Türk kültürü, eğitim psikolojisi, ergenlik, 35 madde

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: emine_onen@yahoo.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Testin Uyarılma Yılı: 2014

İzinler ve Kullanım Ücreti: Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Emine Önen ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [ogrencinin-okula-bagliligi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Önen, E. (2014). Ö?rencinin Okula Ba?I?I??? Ölçe?i: Türk ortaokul ve lise ö?rencileri için uyarlama çal??mas?. *Türk Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 221-234.

Ö?rencinin Okula Ba?I?I??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu bölüme ait ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça listelenmemiştir. Maddelerin tamam?na, referansta belirtilen akademik makale veya sorumlu yazar arac?I???yla ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM